Национално законодателство

Литва

Настоящата страница съдържа информация относно правната система в Литва и преглед на литовското законодателство.

Източници на правото

Източниците на правото са официалните средства, чрез които се предават и установяват правните норми.

Законодателният акт е официален писмен документ, приет от съответната държавна институция, в който се установяват и обясняват правни разпоредби, или въз основа на който се прилагат правни разпоредби в индивидуални случаи. В зависимост от характера на правната информация в тях, законодателните актове се разделят на следните видове:

Законодателни инструменти – това са писмени решения на държавни институции, одобрени от държавата, установяващи, изменящи или отменящи общи разпоредби, отнасящи се до неопределена група адресати. Законодателните инструменти се разделят на две категории:

Закони, най-висшестоящите в йерархията на законодателните инструменти. Приемат се от Парламента на Република Литва [*Seimas*] или посредством национален референдум и установяват общи правни разпоредби, с които се уреждат основните области от човешките отношения. Те имат обвързваща правна сила. Законите се смятат за основния източник на правото.

Подзаконови инструменти, които са законодателни инструменти, приети въз основа на закон с цел неговото по-подробно уреждане и прилагането му. Подзаконовите инструменти не могат да противоречат на законите. Те включват:

Парламентарни резолюции,
Резолюции на правителството,
Инструкции и заповеди на други министерства,
Резолюции и решения на местните власти и публичната администрация,
Други инструменти.

Тълкувателни актове, които се приемат с цел да се изясни значението и съдържанието на приложимите правни разпоредби. Те се приемат от институция, компетентна да тълкува законите.

Индивидуални актове за прилагане, чрез които изискванията, заложени в правните актове, се привеждат в действие. Както законодателните инструменти, така и индивидуалните актове за прилагане пораждат правни последици, но нямат статут на източник на правото, защото не създават общи разпоредби с универсално приложение, а са адресирани до отделни индивиди при определени обстоятелства с оглед на нормативното им съдържание и са еднократни, в смисъл, че спират да се прилагат, когато въпросното социално отношение (назначение, уведомяване, пенсиониране) спре да съществува.

Други източници на правото

В допълнение към законодателните инструменти, съществуват следните източници на първично право:

Общите правни принципи (добросъвестност, равнопоставеност, индивидуална отговорност, умереност) се считат за неделима част от литовската правна система, както при тълкуването на законовите разпоредби, така и при запълване на правни пропуски. Освен това, съгласно член 135, параграф 1 от литовската конституция, общоприетите принципи на международното право също представляват част от литовската правна система, и следователно литовските съдилища са задължени да прилагат и спазват тези принципи.

Правните обичаи, т.е. правила за поведение, одобрени от държавата, са утвърдени в обществото с дълготраен и повторителен ефект. Гражданският кодекс на Република Литва ги посочва като пряк източник на правото. Може да се прилагат, когато закон или договор пряко предвижда прилагането им, или ако съществува пропуск в законовата уредба. Обичаи, които си противоречат с общите принципи на правото или императивните правни норми, не се прилагат.

Източници на вторично право:

Правния прецедент, т.е. съдебно решение по определено дело, което се е превърнало в пример за съдилища от по-долна или същата инстанция, когато разглеждат аналогични дела. Прецедентите имат по-скоро характер на препоръка в рамките на литовската правна система.

Правната доктрина.

Йерархия на правните норми

Йерархия на нормативните актове:
Конституция;
Конституционни актове;
Ратифицирани договори;
Закони
Други законодателни актове за прилагане на закони (актове на президента, правителството, Конституционния съд и т.н.)

Институционална уредба:

Литовският парламент [*Seimas*] е единствената институция, която има право да приема закони. Законодателството, приемано от други държавни институции, трябва да не противоречи на Конституцията и на другите закони.

Други законодателни инструменти може да се приемат от:
литовския Парламент (резолюции),
президента (декрети),
правителството (резолюции),
министерства и други правителствени органи (наредби),
местните власти (решения, наредби).

Бази данни с правна информация

База данни със законодателни актове на Литва (*Lietuvos teisės aktų duomenų bazė*) се притежава и поддържа от **парламента на Република Литва.**

Тя предоставя следните видове информация:

приети законодателни актове
проектозакони
резолюции
заключения
други видове законодателни инструменти.
Документите в тази база данни не са нито официални, нито правно обвързващи.
Можете да търсите в базата данни както на английски, така и на литовски език. Можете да осъществите достъп до различните видове законодателни документи с кликване върху „Вид“ („*Rūšį*“).
Също така можете да намерите законодателство и други правни документи в Регистъра на законодателните актове на Литва (Lietuvos teisės aktų registras). Този сайт се поддържа от държавния **Център за регистрите** (*valstybė įmonė Registrų centras*) и е под контрола на **Министерството на правосъдието**. От 31 август 2013 г. регистърът ще се поддържа от канцеларията на Парламента на Република Литва
Достъпът до базата данни безплатен ли е?
Да, достъпът до регистъра и до базата данни със законодателни актове на Литва е **безплатен**.
Последна актуализация: 07/04/2023
Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.